

Concept 8 oktober 2019, 13.00 uur

Richtinggevend kader ambtelijke/bestuurlijke werkconferentie ODZOB 26 september 2019

Bestuurlijk vertegenwoordigers:

De heer J. (John) Frenken
de heer A.P. (Fons) d'Haens
de heer J. (Jan) Heijman
de heer A.C.W.A.M. (Alexander) van Holstein
de heer H.J.M. (Eric) Kraaijeveld
de heer Th. (Theo) Martens
de heer A.J.L. (Tonny) Meulenstein
de heer R. (Rob) van Otterdijk
de heer J. (Joep) Pernot
de heer J. (Jeroen) Rooijackers
de heer M.J. (Marc) van Schuppen
de heer P. (Pieter) van der Stek
de heer L. (Louis) Swinkels
de heer H. (Helm) Verhees
mevrouw G. (Gaby) van den Waardenburg
de heer F.F.M. (Frits) van der Wiel

Ambtelijk vertegenwoordigers:

mevrouw L. (Lyke) van Beek
de heer J. (Jan) van den Braak
de heer E. (Emiel) Broere
de heer A. (Alex) Casarotto
mevrouw H. (Heidi) Claassen
de heer F. (Frans) van Gestel
de heer M. (Martijn) Groenestijn
de heer M. (Marc) Kerkhof
de heer G. (Gert) Koops
de heer R. (Richard) van Kroonenburg
de heer H. (Hein) Mennen
mevrouw P. (Petra) van Mil
de heer J. (Joris) Mol
de heer H. (Hans) v. Santvoort
de heer G. (Geert-Jan) van Schijndel
de heer M. (Marcel) v.d. Ven
de heer H. (Hans) Verhoeven
de heer M. (Marc) Weekers
mevrouw L. (Liedewij) Wiersma

ODZOB:

mevrouw K. (Karin) Bakker
mevrouw J. (Jolanda) Bauwens
mevrouw M. (Monique) Baltussen
de heer R. (Ron) Cremers
de heer E. (Erik) van Dommelen
de heer H. (Henri) van Heeswijk
de heer A. (Alexander) v.d. Meeberg
de heer J. (Jack) Leijten
mevrouw M. (Monique) Reuvers
de heer W. (Wouter) Schenk
mevrouw J. (Judith) le Pair-Sommers (verslag)
mevrouw M. (Marloes) Tolsma
de heer M. (Mark) van der Ven
de heer H. (Hank) Velthuis
de heer H. (Huub) Verhagen
de heer V. (Vincent) Verhoeven
de heer M. (Mat) Verkoelen
de heer D. (Danny) v.d. Waardenburg

Programma werkconferentie

1. Omgevingswet
2. Opgaven en efficiency

1. Omgevingswet

De heer Tonny Meulensteen leidt het onderwerp in met verwijzing naar de ingrijpende stelselwijziging, waarbij de ODZOB de processen/inrichting tijdig op orde wil hebben.

De heer John Frenken, wethouder Son en Breugel met de Omgevingswet in portefeuille, vergelijkt het proces met een zwangerschap waarbij de ODZOB de rol heeft van een consultatiebureau voor gemeenten. Vanaf 1 januari 2021 vallen veel activiteiten onder de Omgevingswet. Welk advies kan de ODZOB gaan geven? En hoe kan dat in gezamenlijkheid met alle deelnemers waarvoor het Speelhuismanifest Omgevingswet een belangrijk kader is? In dit deel van de werkconferentie hebben we een gedachtewisseling over draagvlak en de mogelijke bouwstenen voor een bestuursopdracht die richting moeten geven aan de inzet van de ODZOB in samenwerking met de deelnemers.

De heer Martijn Groenestein, programmamanager gemeente Veldhoven, Best, Waalre, geeft een pitch. Hij pleit ervoor het instrument Omgevingstafel te gebruiken bij vormgeven van het proces Omgevingsvergunning.

Mevrouw Liedewij Wiersma, projectleider implementatie Omgevingswet van de gemeente Asten vertelt over de Bruidsschat: geen zak met geld, maar een zak met regels. Rijk draagt regels over aan gemeenten, waarvan de afweging beter op lokaal niveau kan worden gemaakt. Deze regels gelden via de omgevingsplannen van gemeenten. Iedere gemeente dient een besluit te nemen over Bruidsschat: neem ik de regels over of pas ik ze aan op de lokale situatie.

Opmerkingen van de deelnemers over de bestuursopdracht en bouwstenen:

- Een bestuursopdracht kan helpen en is functioneel. Uitgangspunt daarbij is om de corebusiness van de ODZOB niet uit het oog te verliezen. Let daarbij bijvoorbeeld op mogelijke overlap in het takenpakket met andere GR'en.
- Met veel zaken zijn we al bezig. Kortom wat is nieuw? Helder moet worden: wat doen we al, wat moeten we nog doen?
- Heb aandacht voor een goede planning. Wat is er per se nodig om te doen in 2020 en is urgent, en wat kan later. De beschikbare inzet van personeel en financiële middelen is daarbij een belangrijk uitgangspunt.
- De lead ligt bij de gemeenten, zij maken omgevingsvisies- en plannen, de ODZOB voert vervolgens uit.
- Er dient rekening gehouden te worden met verschil in tempo en ambitie tussen de deelnemers.
- De bouwstenen zijn nu geformuleerd via een top-down proces. Het is wenselijk om de deelnemers hierbij te betrekken.

Richting:

1 januari 2021 is er met de komst van de Omgevingswet “een geboorte van rechtswege”. Uitvoering van taken van de ODZOB moet aansluiten bij het bottom-up proces dat de gemeenten al doorlopen. Het formuleren van een bestuursopdracht met betrokkenheid van de deelnemers, waarvoor in algemene zin consensus is, kan hierbij helpen. De volgende stap is een bestuursopdracht opstellen met bouwstenen die ter besluitvorming aan het AB van 21 november wordt voorgelegd. Opgeknipt wordt: wat moet 1 januari 2021 geregeld zijn, wat daarna. Beiden zijn onderdeel van deze opdracht, fasering kan plaatsvinden. Waar mogelijk zal gekeken worden hoe harmonisatie en afstemming kan plaatsvinden, zodat de ODZOB zo efficiënt mogelijk haar werkzaamheden kan uitvoeren. In de bestuurlijke conferentie over het Speelhuismanifest in het najaar van 2019 brengen de portefeuillehouders Omgevingswet, (andere) AB-leden en secretarissen elkaar op de hoogte.

2. Opgaven en efficiency

De heer Pieter van der Stek opent dit deel van de conferentie, met verwijzing naar de kaders beschreven in het concernplan en de kadernota. Hierin zijn alle uitdagingen omschreven, echter nog niet exact gekwantificeerd.

Opgave 1: implementatie Omgevingswet – korte termijn

De heer Wouter Schenk geeft een toelichting op de 4 programmalijnen. De onderbouwing van hetgeen klaar moet zijn voor 1 januari 2021 is gebaseerd op de minimumlijst van de VNG. Het financieel dialoogmodel van de VNG geeft een indicatie van de kosten voor de regio voor de invoering van de Omgevingswet. Dit betreft circa 42 miljoen euro. Geconcludeerd kan worden dat de invoering veel geld kost, het precieze bedrag daar gelaten. Van de GR'en in Zuidoost-Brabant heeft de ODZOB de meeste taken binnen de Omgevingswet.

Opmerkingen deelnemers:

- De vraag is of de voorbereiding op genoemde manier dient plaats te vinden (bijvoorbeeld alle medewerkers op training) en of er iets mis gaat als niet alle voorbereidingen in 2020 plaatsvinden, maar later. Wat is urgent? Aangegeven wordt dat over het precieze bedrag gediscussieerd kan worden, maar dat het helder is dat er veel dingen op ons af komen, en dat er een totaal andere attitude nodig is. Mensen moeten hierin meegenomen worden.

- De gemeente is bevoegd gezag en maakt de keuzes over wat zij wel (en eventueel niet) gaat doen. Aangegeven wordt dat het de ODZOB niet kwalijk genomen kan worden dat de dienst zich goed wil voorbereiden op wat komt, in lijn met de kadernota en het concernplan. Streven is om met een voorstel te komen waarin de deelnemers zich in het algemeen kunnen vinden.
- Van de Omgevingsdienst wordt verwacht dat zij efficiënter gaat werken, dat kan alleen als de deelnemers niet allemaal een individueel verhaal neerleggen. Dat er verschillende tempo's en ambities zijn, is een gegeven.
- Aanwezigen geven aan geen voorstander te zijn van begrotingswijzigingen. De oproep is om wat echt noodzakelijk is, proberen "budgetneutraal" te doen binnen de begroting 2020. Het overige deel kan worden opgenomen in de op te stellen begroting 2021. De ODZOB zal bezien welke dekking binnen de ODZOB-begroting kan plaatsvinden, en wat als extra opdracht in 2020 en 2021 moet worden beschouwd.

Richting:

Datgene wat als urgent is benoemd, wordt nader bekeken. Voor datgene wat voor 2021 geregeld moet zijn: ernaar streven om dit op een strakke manier vorm te geven zonder (of met beperkt aantal) begrotingswijzigingen 2020 voor elkaar te krijgen.

Opgave 2: Besluit bodemkwaliteit

Mat Verkoelen schetst 4 scenario's met een verschillend niveau in taakuitvoering, die invulling kunnen geven aan de uitvoering van het Besluit bodemkwaliteit.

Opmerkingen deelnemers:

- Gevraagd wordt of sommige kosten niet via ophoging van leges kunnen worden gedekt. Nee, dat is niet het geval: meldingen kunnen niet worden doorberekend in de legeskosten.
- Gevraagd wordt hoe vaak het mis gaat. Gemeente Eindhoven en Helmond hebben deze taak al bij de ODZOB onder gebracht, kennis en kwaliteit is hierdoor zo hoog mogelijk. Aangegeven wordt dat het nu gaat over de regionale aanpak, o.a. om te voorkomen dat de problemen van deelnemers met verontreinigde grond, geëxporteerd wordt naar andere gemeenten.
- De vertaalslag moet nog worden gemaakt van de consequenties van het regionale niveau naar het gemeentelijke niveau.
- Een scenario kan ook bereikt worden door meer spreiding in de tijd en via learning by doing (kwaliteit ontwikkelen tijdens het werk).
- Bij scenario 1 bestaat het gevaar dat er zoveel meldingen komen, dat deze niet afgehandeld kunnen worden. Gebrek aan toezicht werkt het aanvoeren van vervuilde grond uit andere delen van het land naar onze regio, in de hand.

Richting:

Er is op dit moment geen overeenstemming over het beoogde scenario. Duidelijk is dat er een behoefte is aan fasering. Het onderwerp gaat terug naar "de ambtelijke tekentafel" en komt op een later moment terug in het AB.

Opgave 3: uitvoeringsbeleid asbest

Gezien voorgaande discussie wordt besloten dat het niet zinvol is om dit onderwerp nu te bespreken. Voordat het terugkomt in het AB, zal het eerst met het OGP afgestemd worden.

Efficiency

Danny van de Waardenburg en Henri van Heeswijk presenteren de besparingsmogelijkheden voor de ODZOB

en de deelnemers. Gewezen wordt op de relatie met De staat van het mandaat. De werkgroep accountmanagement gaat in totaliteit hiermee aan de slag.

Opmerkingen deelnemers:

- Technologie als het meetnet geluid kan ingezet worden om het werk efficiënter te maken.
- Er zijn extra middelen nodig om tot implementatie van de beoogde maatregelen te komen (de kosten gaan voor de baten). Er kan gekeken worden hoe efficiency kan worden bereikt door bijvoorbeeld een andere overlegstructuur. Ook kan verkend worden in hoeverre de bekostiging hiervan passend is binnen de collectieve taken.
- De ODZOB dient de deelnemers aan te spreken wanneer de “inefficiency” wordt veroorzaakt door de handelwijze van de deelnemers.
- Alle deelnemers kunnen bijdragen aan efficiency, door minder couleer lokale.

Richting:

Begin 2020 wordt een AB-voorstel geagendeerd door de werkgroep accountmanagement over de efficiencymaatregelen (met als onderdeel staat van het mandaat).

4. Afsluiting

De heer Van der Stek geeft aan dat een aantal zaken is verhelderd, maar een aantal onderwerpen nog niet. Naar het AB van november toe zal een aantal onderwerpen, in samenspraak met de OGP-werkgroepen, uitgewerkt worden in voorstellen. Tot slot geeft hij aan dat het jammer is dat een groot aantal deelnemers zich heeft afgemeld.

Bijlage: Presentatie werkconferentie 26 september 2019